Grigore Constantinescu

Comuna

ROCIU

PITEŞTI

MMXV

ROCIU

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din 4 sate: **Rociu**; Gligani de Jos; Gligani de Sus; Şerbăneşti.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDETULUI: 24 km.
SUPRAFAŢĂ: 78,5 km^2.
POPULAŢIE: 2.673 locuitori [1.232 M + 1.441 F] (2011).

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

• **Gliganu** – 1564 iunie 12 (JA).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Gliganu.

Așezarea este atestată documentar inițial în hrisovul emis de cancelaria domnească a voievodului Petru cel Tânăr la 12 iunie 1564, prin care se confirmă Stancăi, jupanița vornicului Văsea, proprietatea asupra satului Gliganul.

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unor comunităţi umane pe teritoriul actual este atestată prin obiecte datând din epoca bronzului descoperite pe raza satului Şerbăneşti, prin spada databilă la cumpăna secolelor XIV-XV, depistată în punctul Măgura lui Blegu, iar, în aria satului Rociu, prin tezaurul de podoabe dacice din argint (brăţări, cercei, fibulă) şi 11 monede republicane romane.

TOPONIMIE:

- **Gliganu** – toponim având la origine apelativul regional *gligan*, cu sens de „porc mistreţ", deşi sensul figurat „găligan" <bg. *gligan*> nu poate fi exclus.
- **Rociu** – toponim, la origine, apelativul *rociu* ≈ „plasă de peşte", aşezarea fiind situată pe râul Dâmbovnic – element notabil pentru motivarea apelativului ca sens. Potrivit unei supoziţii neargumentate, Rociu provine din apelativul *rocă*. Satul a fost centrul administrativ al zapciilor.
- **Şerbăneşti** – toponim format pe baza eponimului *Şerban* (atestat în folclorul local) + sufixul colectiv *–eşti*, care indică organizarea socială pe bază de obşte a aşezării. Antroponimicul Şerban provine din apelativul *şerb* ≈ „rob, ţăran aservit".

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectură populară locală caracteristică zonei de câmpie a judeţului Argeş. Planul bicameral şi repartiţia funcţională a acestuia (tindă şi odaie de locuit) reprezintă o caracteristică a caselor vechi de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX. Intrarea în casă se efectua direct prin curte sau de pe o prispă deschisă plasată pe întreaga faţadă principală. Materialul utilizat cu precădere în edificarea construcţiilor de locuit a fost lemnul.

Ulterior, în perioada interbelică, casele din paiantă au devenit preponderente. Utilizarea cărămizii în construcţii a determinat extinderea planului şi modificarea aspectului exterior, sala fiind marcată de arcade semicirculare, în acoladă sau trilobate susţinute pe stâlpi de secţiune circulară sau pătrată.

Portul popular local prezintă influenţe caracteristice ale costumului popular teleormănean.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, elemente de particularizare locală prezintă dansurile: Brâul căluşăresc, Buceagul, Drumul dracului (Drumul naibii), Floricica din căluş, Gheorghiţa din căluş, Hora căluşărească, Lozeasca, Sârba căluşărească.

În repertoriul concertistic al corului Căminului cultural Gliganu de Sus – creat încă din anul 1922 – au fost incluse piese inspirate din folclorul muzical zonal, care au fost interpretate sub bagheta dirijorilor: preot Constantin Grigorescu, prof. Ion Şt. Bălteanu şi înv. Ilie Predescu.

Târguri tradiţionale organizate cu ocazia zilelor de 4 mai şi 15 iunie.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚**Biserica** «Sf. Împăraţi Constantin şi Elena» **Gliganu de Jos** [1934-1936]~ctitorită, din iniţiativa studentului Dumitru Angelescu, de preot D. Angelescu, învăţător T. Anghel, primar C. Cârstea şi 190 de familii din sat; construită de meşterul Zanfir Bănică din Jugureni-Dâmboviţa •intervenţii: adăugarea pridvorului [1939]; reconstruirea clopotniţei [1990]; construirea iconostasului din lemn de tei [2000]; electrificare [2004] •pictură murală: Nicolae Nicolescu-Bucureşti [1939]; retuşată [1972].

✚**Biserica** «Adormirea Maicii Domnului» **Gliganu de Sus** [1826-1846]~ctitorită de pitarul Drăghici Budişteanu şi soţia sa, Aristia •intervenţii: consolidarea bisericii de arh. Molner din Cioceşti şi meşterul Carol [1898]; închiderea pridvorului, construirea cafasului [1935]; electrificare [1973]; subzidirea bisericii [1990] •pictură murală: zugravul Ilie Petrescu-Piteşti [1846]; Romeo Vasilescu-Piteşti [1910]; Nicolae Nicolescu-Bucureşti [1943]; repictare în ulei: Ion Popescu-Piteşti [1994].

✚**Biserica** «Înălţarea Domnului»+«Sf. Nicolae» **Rociu** [1901-1905]~ctitorită de Florian Bunescu, preot Ioan Georgescu, Vasile Popescu, Badea Necşulescu, Ioan Dumitru ş. a., pe locul unei biserici de lemn „ruinate" •intervenţii: refacerea tâmplei; construirea cafasului, consolidare [1943]; refacerea acoperişului [1962] •pictură murală: H. Nedelescu [1905]; repictarea tâmplei [1948].

✚**Biserica** «Adormirea Maicii Domnului»+«Sf. Nicolae» **Şerbăneştii de Jos** –[▲]– construită în 1795, de către „enoriaşi din sat şi credincioşi din satele vecine", pe locul unei biserici de lemn „ruinate". „Reconstrucţia radicală", efectuată de N. Teohărescu, în anii 1891-1910, a constat din: extinderea altarului, includerea vechiului pridvor în pronaos şi construirea unui pridvor închis, biserica modificându-şi structural aspectul iniţial. Plan dreptunghiular; două turle octogonale peste naos şi pridvor.

Pictura murală realizată de N. Tomescu şi H. Nedelescu [1910]; repictată în frescă de Jean-Tudor Popa [1982]. Se atestă existenţa unor straturi de pictură murală datând din 1847 şi 1910, sub pictura actuală, care se particularizează prin prospeţimea culorilor pastelate folosite în conceperea programului iconografic.

În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Triod [sec. XVIII], Antologhion [sec. XVIIII], 12 Mineie [1852], precum şi: epitaf [1895], chivot, cruce de lemn sculptată, clopot [1856].

✚**Biserica** «Înălţarea Domnului»+«Cuvioasa Paraschiva» **Şerbăneştii de Sus** (Ciuciţi) [1852]~ ctitorită de preoţii: Pavel, Badea şi Marin A. Radu, pe locul unei bisericuţe de lemn •intervenţii: integrarea pridvorului în pronaos; adăugarea unui pridvor deschis [1947]; consolidare [1961]; acoperită [1965] •pictură murală: Alexe zugravul din Câmpulung [1852]; repictată în frescă de Olimpia Rusu-Bucureşti [1965-1966]. În 1997, s-a început construirea unei biserici, la sud de cea actuală, din iniţiativa preotului Vasile Sorin Constantinescu şi a epitropului Aurel Bălăşoiu.

✝**Monumente eroi**: **Gliganu de Sus** [1877; 1916-1918; 1941-1945]; autor: St. Arganini (1930) – lângă Căminul cultural ■**~Rociu** [1916-1918; 1941-1945]; autor: I. Sulcă – lângă Primăria comunei Rociu ■**~Şerbăneşti** [1916-1918]; autor: I. Kaghiorghis (1925) – lângă Şcoala generală Şerbăneşti.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 178 locuitori ai comunei Rociu, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [2], Primul război mondial [108], Al doilea război mondial [66].

✪ **ANGHEL DUMITRU** [1935, Gliganu de Jos- ?, Piteşti] – remarcabil profesor de Limba şi literatura română la şcoli generale sau licee din: Bârlogu [1959-1961], Babaroaga [1961-1963], Mozăceni [1963-1968], Costeşti [1968-1990], Piteşti; publicist, poet. Colaborator la publicaţiile: „Albina", „Argeş", „Curierul de Argeş", „România liberă", „Secera şi ciocanul" ş. a., cu inspirate articole consacrate unor personalităţi ale vieţii literare care au trăit sau au creat în judeţul Argeş; membru fondator al Asociaţiei folcloriştilor din Argeş şi al Cenaclului literar „Liviu Rebreanu". Studii istorico-literare extinse despre: Vladimir Streinu, Bădiţă Pandelea, Folclorul literar argeşean ş. a.

✪ **ANGHELESCU MARIN** [1905-1998] – învăţător şi director de şcoală primară; desfăşoară o activitate gospodărească remarcabilă, contribuind la edificarea unor localuri de şcoală în zona de sud a Argeşului; ca director al Căminului cultural local, organizează o bibliotecă pentru săteni cu circa 1000 de volume, o echipă de teatru, un taraf, cor şi echipă de dansuri populare.

✪ **GRIGORESCU CONSTANTIN** [1918-19] – preot la Biserica „Sf. Gheorghe" Piteşti; dirijor cor, bas-bariton. Autorul unor prelucrări folclorice: „Mândra mea, sprâncene multe", „Hei, lună !", „Radu lui Anghel din Greci", „Copil printre străini", „Mă dusei să trec la Olt" şi al compoziţiei proprii «În sat la noi».

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 409-410; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

7038
503
659
Rociu
104
659
Gliganu de Jos
Gliganu de Sus

Peştiia
10
4
Serbăneşti
659
Rociu
503
238
2
2
3
Gliganu de Jos
Gliganu de Sus
60

PRIMĂRIA COMUNEI ROCIU.

CĂMINUL CULTURAL ROCIU.

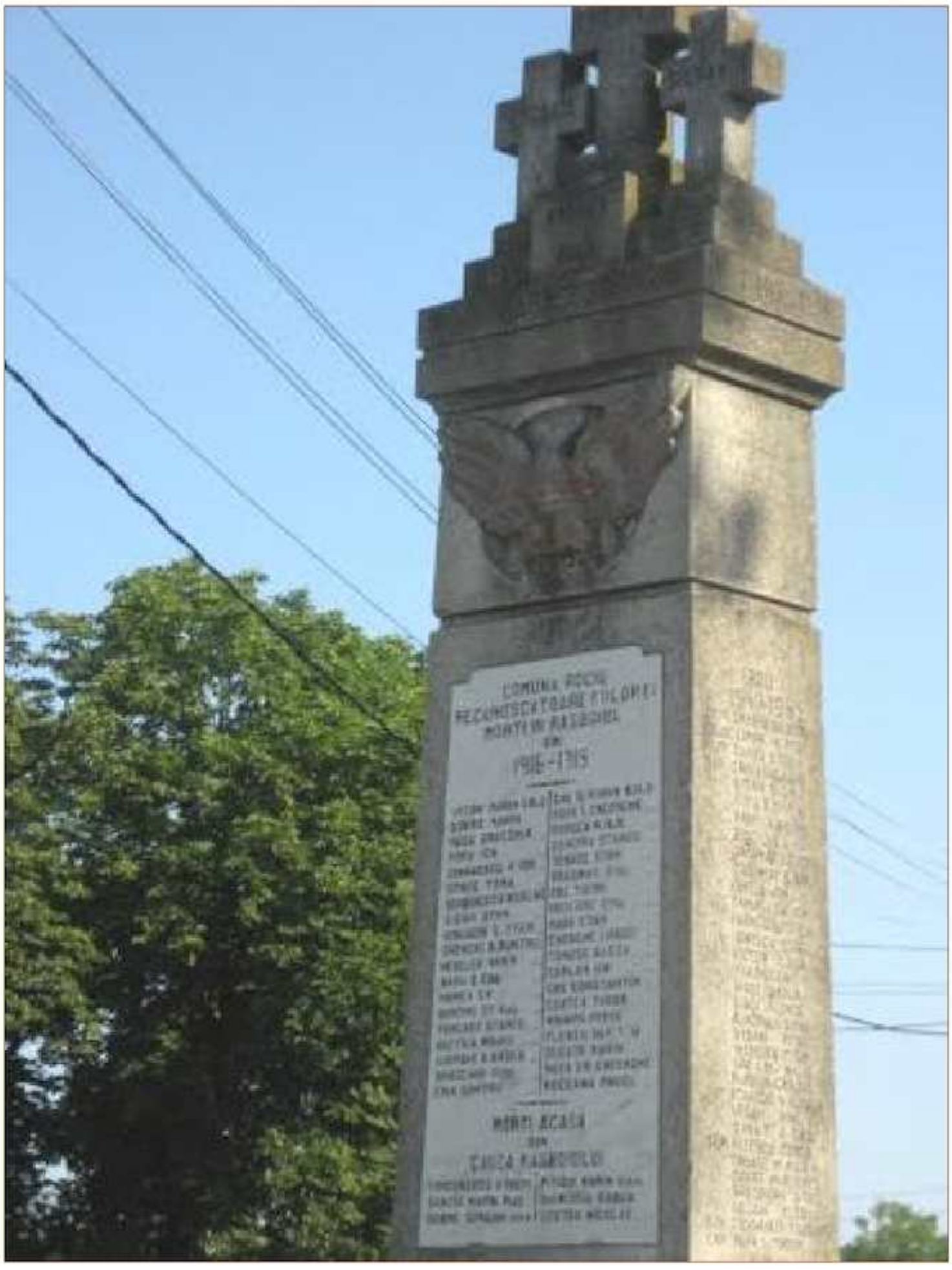

MONUMENTUL EROILOR.

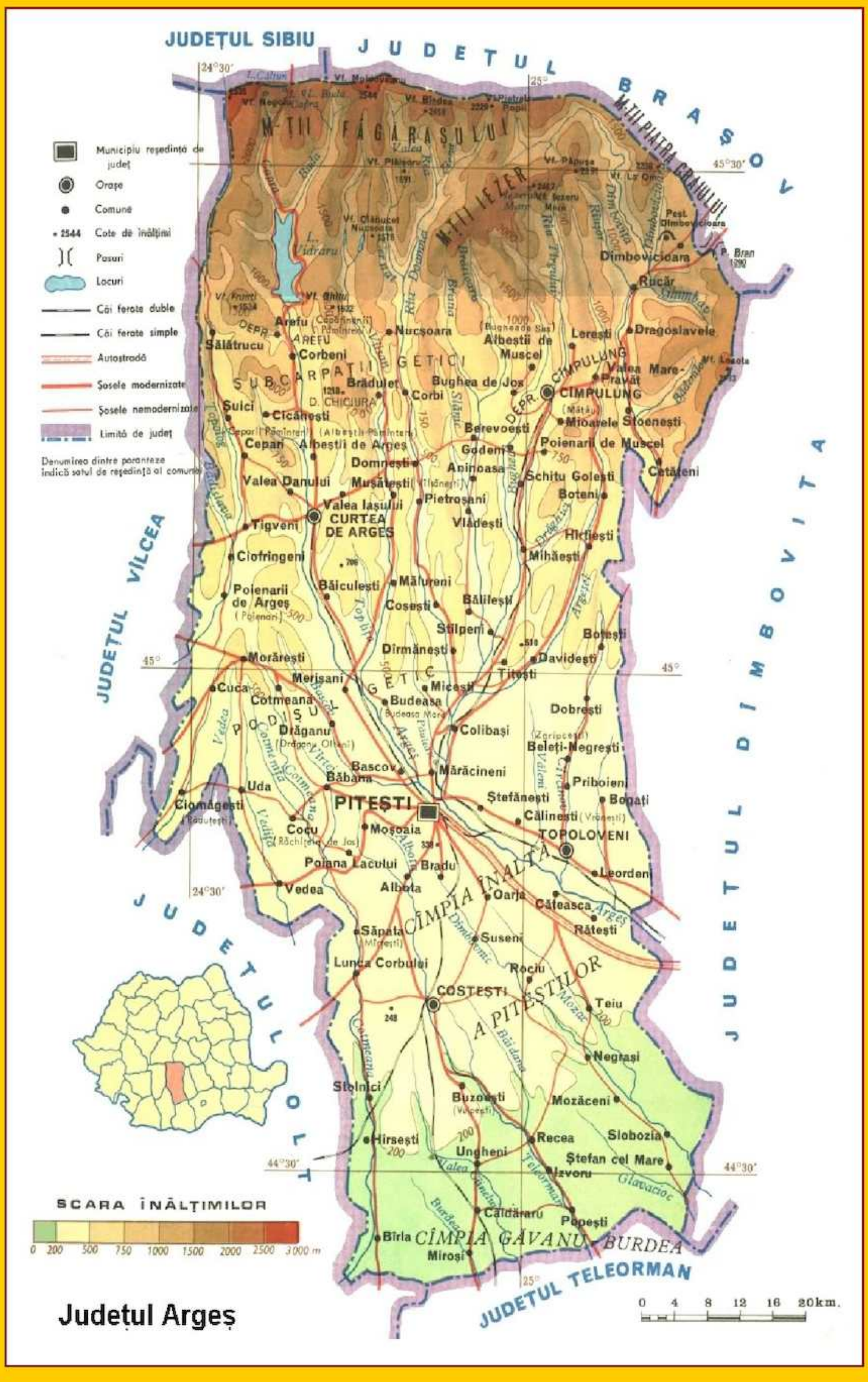

Județul Argeș